

Verslag overleg A2-erfgoedcommissie d.d. 2 juli 2019

aanwezig: dhr. H. van Mierlo
                      dhr. N. Drijvers
                      dhr. T. van Cranenbroek
                      dhr. M. Niël
                      dhr. J.A.M. van der Veen (ambtelijk vertegenwoordiger
                                  Heeze-Leende)
                      Dhr. M. Antonis (ambtelijk vertegenwoordiger Valkenswaard)
                      mevr. K. Evers (ambtelijk vertegenwoordiger Cranendonck)

1. Opening

Dhr. Drijvers heet allen welkom.

2. Vaststellen verslag vergadering van 7 mei 2019

Het verslag van 7 mei 2019 wordt vastgesteld.

3. Spreekrecht

a. Ruimtelijk Ordening Valkenswaard.

Vertegenwoordigers van Ruimtelijke Ordening van Valkenswaard zijn uitgenodigd en iedereen stelt zich aan elkaar voor. Er wordt dieper ingegaan op de omgevingsvisie, waarbij de commissieleden aangeven graag betrokken te worden de onderdelen cultuurhistorie en archeologie.

b. Strijperstraat 21 te Leenderstrip.

De eigenaren van het pand Strijperstraat 21 te Leenderstrip hebben een vooroverleg ingediend met de mening dat dit pand geen monumentale status heeft. Het pand is officieel aangewezenen ze willen graag dat de woning van de gemeentelijke monumentenlijst wordt gehaald. Als dit niet kan wil men de verbouwingmogelijkheden hiervan, bespreken met de commissie.

De commissie is van oordeel dat de voormalige boerderij op de gemeentelijke monumentenlijst gehandhaafd moet blijven.

De A2-Erfgoedcommissie heeft n.a.v. het vooroverleg het volgende geadviseerd:

Beoordeeld is een verzoek voor het wijzigen van het gemeentelijk monument Strijperstraat 21 te Leenderstrijp, een en ander zoals weergegeven op de ingediende tekeningen d.d. 13-6-2019.

De wijziging van asbest leien naar stalen felsdak (matzwart) is te vergaand en beïnvloed het karakter van het monument te veel. Ook met het oog op de omgeving wordt het gebruik van traditionele dakpannen bepleit. In dit kader zijn ook de grote hoeveelheid en erg grote dakramen een te grote ingreep. Ditzelfde geldt voor de op de voorgevel gepositioneerde zonnepanelen. De zichtbaarheid vanuit het openbaar gebied is hier maatgevend.

De kozijnen dienen in traditionele kleurstelling geschilderd te worden.

De erfgoedcommissie adviseert negatief en ziet graag een aangepast voorstel tegemoet.

Gaande het gesprek worden diverse mogelijkheden en onmogelijkheden besproken en adviseert de commissie om in overleg met de ontwerper het plan aan te passen waarna het ter advisering aangeboden kan worden.

4. Te bespreken onderwerpen

a. **Sint Nicolaaskerk Markt 53 te Valkenswaard.** Het volgende ter info.

Tijdens de vorige vergadering is gevraagd waarom de aanlichting van dit gebouw niet tot aan de kerkspits reikt. Met de huidige installatie is wat nu wordt aangelicht het hoogst haalbare. Of dit in de toekomst wordt verbeterd met een nieuwe installatie is onzeker. Het aanlichten van cultureel waardevolle panden in het centrum is opgenomen in het Masterplan Centrum. De uitvoering van dit onderdeel is afhankelijk van beschikbare budgetten.

b. **Karel Mollenstraat Zuid 44A-46 te Valkenswaard.** Dit pand heeft een sterstatus. Op verzoek van dhr. Van Mierlo is dit pand op de agenda geplaatst. Vraag van dhr. Van Mierlo: 'Komt dit pand in aanmerking voor de status 'beschermd gemeentelijk monument?'' Voorgesteld wordt om de nieuwe matrix voor gemeentelijke monumenten hiervoor toe te passen en hieruit een conclusie te trekken.

c. **Bergstraat 3 te Valkenswaard.** Dit pand is een gemeentelijk monument. Het volgende ter info.

Voor dit pand is een vooroverleg omgevingsvergunning ingediend voor het uitbreiden aan de achtergevel en een interne verbouwing. Het advies van de gecombineerde commissie welstand/erfgoed is aangehouden, omdat er wordt gevraagd naar aanvullende gegevens.

- d. **Hofstraat 14 te Valkenswaard.** Dit pand heeft een sterstatus. Het volgende ter info.
Voor dit pand is een vooroverleg omgevingsvergunning ingediend om het te verbouwen tot 6 appartementen. Daarnaast worden erachter nog 4 woningen gebouwd. Het advies van de gecombineerde commissie welstand/erfgoed is een gespreksnotitie met daarbij de vermelding: 'De commissie ziet de verdere uitwerking van het project met belangstelling tegemoet.'
- e. **Merellaan 5 te Valkenswaard.** Dit pand is gelegen in het beschermde dorpsgezicht Eksterlaan en Merellaan. Er is gevraagd het pand in een andere kleurstelling te schilderen. De kleur is afgestemd op de belendingen rechts van het pand. De A2-Erfgoedcommissie gaat akkoord met de kleur Manor House Gray no. 265.
- f. **Leenderweg 46 te Valkenswaard.** Het volgende ter info.
Dit pand is een gemeentelijk monument. Bij dit pand is men voornemens om witte rolluiken te plaatsen bij verschillende kozijnen aan de voor-, linker- en achtergevel. De A2-Erfgoedcommissie heeft hierop negatief geadviseerd. De commissie verzoekt om screens toe te passen. Wordt vervolgd.
- g. **Klokkenstoel Den Toversnest te Heeze.** Dit pand is een gemeentelijk monument. Voor dit pand is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor het terugplaatsen van een klokkenstoel in cortenstaal. Aan de A2-Erfgoedcommissie wordt om advies gevraagd.

Advies:

Eerder is geadviseerd dat "de zeer expressieve torentjes van groot belang zijn voor de uitstraling van het monument. Het verwijderen zou grote visuele gevolgen hebben en is dan ook niet toelaatbaar. Daarnaast is uiteraard ook de intrinsieke monumentale waarde van het oude materiaal van belang". De commissie betreurt dan ook dat er toch gekozen wordt voor complete vervanging van 1 van de torentjes.

Het nu voorgelegde ontwerp hiervoor geheel in cortenstaal is, redenerend vanuit acceptatie van complete vervanging, een passend ontwerp.

De erfgoedcommissie adviseert positief op de aangevraagde vergunning.

- h. **Kappen 33 monumentale bomen te Heeze-Leende.** Er is een aanvraag ingekomen voor het kappen van 7 inlandse eiken aan de Langstraat te Leende, 10 inlandse eiken aan de Leenderweg te Heeze en 15 rode beuken en 1 Amerikaanse eik aan de Beukenlaan te Sterksel.
Al deze genoemde bomen maken onderdeel uit van de gemeentelijke monumentale bomenlijst die op 18 oktober 2011 door het gemeentebestuur van Heeze-Leende is vastgesteld.

Gezien het feit dat de erfgoedcommissie momenteel niet beschikt over deskundigheid met betrekking tot monumentaal groen, is aan Gerard T.J. Noordman, als lid en groendeskundige van de voormalige monumentencommissie in de gemeente Heeze-Leende, contactpersoon van de landelijke Bomenstichting en 40 jaar vakgericht actief in het openbaar groen, gevraagd om te adviseren over de 33 stuks te vellen monumentale bomen.

Het advies van dhr. Noordman luidt als volgt:

Bovenstaande overwegende kan de Erfgoedcommissie haar goedkeuring geven aan het voornemen van de gemeente Heeze-Leende voor het vellen van 17 bomen aan de Leenderweg – Langstraat. Ook kan zij goedkeuring verlenen aan het vellen van 16 bomen aan de Beukenlaan in Sterksel, maar zij maakt daarbij wel de kanttekening voor de gemeente Heeze-Leende daarbij in overweging te nemen om het vellen van die 16 bomen pas in uitvoering te brengen nadat er een gedegen renovatieplan voor de gehele Beukenlaan is gemaakt gecommuniceerd is met betrokkenen en vastgesteld is door de gemeente.

Voor verdere motivering wordt verwezen naar het totale advies van dhr. Noordman d.d. 10 juni 2019.

- i. **Broekkant 2 te Budel.** Dit pand (rioleringsgemaal) heeft geen status. Van dit pand is een redengevende omschrijving opgesteld met waarderingsmatrix. Het gemaal is buiten werking en wordt niet meer gebruikt. Ernaast is een klein nieuw gebouwtje gepland. Binnenkort is er een gesprek met een ambtenaar en leden van de Werkgroep Monumenten van de lokale Heemkundekring over het belang om het pand al dan niet te behouden en meer nog over een eventuele toekomstige gebruiksfunctie. Aan de A2-Erfgoedcommissie wordt het volgende advies gevraagd: ‘Komt het pand in aanmerking voor een beschermde status?’ Dit advies zal worden meegenomen in het voormelde gesprek. De commissie waardeert de gaafheid van dit gebouwtje maar vindt toekenning van de monument status te hoog gegrepen. De sterstatus is hier op zijn plaats.
- j. **Omgevingswet en erfgoed.** Op verzoek van dhr. Van Mierlo is dit onderwerp op de agenda geplaatst. De omgevingswet vormt de basis voor het vaststellen van een omgevingsvisie aan de hand waarvan uiteindelijk een omgevingsplan wordt vastgesteld door de raad. Het is een omvangrijk proces dat niet in korte bewoordingen kan worden aangegeven in dit verslag.

Belangrijk is de toezegging dat het onderwerp “cultureel erfgoed” in concept aan de A2-Erfgoedcommissie wordt voorgelegd.

Om enig inzicht te krijgen in deze complexe materie, zie ook:

<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/omgevingswet/erfgoed-in-de-omgevingswet>

- k. **Beleid kerkenpaden.** Op verzoek van dhr. Van Cranenbroek is dit onderwerp op de agenda geplaatst.

Hij is bezig met een inventarisatie van de kerkenpaden in gemeente Cranendonck en vraagt de hoe men denkt over de toe te kennen status van deze paden. De commissie vindt dat deze paden vanuit cultuurhistorisch oogpunt als beschermingswaardig beoordeeld zouden kunnen worden. Advies is om de structuren van de kerkenpaden op oude kadastrale kadasterkaarten te controleren.

- l. **Tekst A2-Erfgoedcommissie op de site.** Om op de sites van de drie A2-gemeenten dezelfde info over de commissie te verstrekken is een opzet gemaakt. Aan de commissie en de ambtelijke ondersteuning wordt gevraagd of ze op- of aanmerkingen hebben op de concept info. De commissie stemt in met het concept

- m. **Dorpsstraat 44 te Cranendonck (Soerendonk).** Pand is een rijksmonument. Dit pand wordt gerenoveerd. Aan de A2-Erfgoedcommissie wordt hiervoor een advies gevraagd. Het betreft herstellen voegwerk en spatstrook.

Ten aanzien van het restaureren van de voegen en de spatstrook kan de commissie zich vinden in de werkzaamheden conform het advies van de monumentenwacht (rapport inspectie van 25 maart 2019, met kenmerk NB 0824) mits deze worden uitgevoerd in een vooraf gepatineerde uitvoering conform de richtlijnen onderhoud en restauratie van monumenten, BRL ERM 4000 en onderhoud en restauratie van monumenten – Historisch voegwerk, BRL ERM 4000 – URL 4006

Behoud van zo veel mogelijk oorspronkelijk materiaal dient uitgangspunt te zijn bij restauratie van monumenten. Het voorliggende bouwplan behelst vervanging en aanpassing van het voegwerk en de spatstrook vanwege de slechte technische staat waarin ze verkeren.

De commissie kan zich verenigen met de voorgestelde maatregelen en adviseert daarom positief.

- n. **Stoeiing 5 te Sterksel**

Een potentiële koper heeft geïnformeerd naar de mogelijkheden om het pand aan de Stoeiing 5 te Sterksel te verbouwen. De commissie kan aan de hand van aangeleverde foto's de technische staat van de voormalige boerderij niet beoordelen. Men adviseert om een bouwhistorisch onderzoek uit te laten voeren zodat geconstateerd kan worden wat nog behoudens waardig is aan dit gemeentelijke monument. Uitgangspunt is het handhaven van

het oorspronkelijke volume en bij het bouwhistorisch onderzoek het bestaande rechter gebouwtje in verband met de ensemble waarde mee te nemen.

5. Stand van zaken actiepuntenlijst

Actiepuntenlijst	Actie door	Planning	Status
Valkenswaard			
Aanwijzen objecten tot gemeentelijke monumenten. Het zijn de volgende objecten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Markt 11-11A 2. Maastrichterweg 21 3. Markt 66 4. Meerstraat 6 5. Meerstraat 8 6. Bergeijksedijk 26 7. Kapellerpad 8 8. Luikerweg 54 9. Eindhovenseweg 73 	Marco	Eind 2019 On hold	
Aanwijzing gebied kruising Hoeverdijk – Achterste Brug tot beschermd dorpsgezicht	Marco		Loopt
Aanwijzen kleine monumenten, kunst en gedenktekens	Marco	Half 2019	
Grondradaronderzoek Kapellerpad kapel	Marco	Half 2019	Loopt
Opvragen matrix Kromstraat 12-12A	Marco	Begin 2020	
Opvragen matrix Dorpsstraat 46-46A-48A.	Marco	Begin 2020	
Opvragen matrix Karel Mollenstraat Zuid 44A-46	Marco	Begin 2020	
Inventarisatie objecten wederopbouw	Marco	Half 2020	
Heeze – Leende			
Erfgoedverordening aanpassen n.a.v. Erfgoedwet	Jo	Vastgesteld 1-7-2019	
Inventarisatie gebouwen uit Wederopbouwperiode	Jo		

Cranendonck			
Matrixen opstellen: 1. 'oude Meulestat' grenspaal 2. Capucijnerplein 1 3. Klooster Budel 4. Molenstraat 44-46 5. Hugten 16	Karin	Eind 2019 begin 2020	
Inventarisatie gebouwen uit Wederopbouwperiode	Karin		

6. Rondvraag

Dhr. van Cranenbroek informeert naar de werking van de integrale adviescommissie.

Dhr. Antonis informeert naar de wijze van advisering voor de kap van 32 monumentale bomen naast de N69.

Dhr. Van Mierlo meldt zich af voor volgend overleg

7. Sluiting

Dhr. Drijvers dankt allen voor hun inbreng.

Vergaderschema		
Datum	tijd	Plaats
17 januari 2019	15:30-17:30	Valkenswaard
12 maart 2019	13:00-15:00	Valkenswaard
7 mei 2019	13:00-15:00	Valkenswaard
2 juli 2019	13:00-15:00	Valkenswaard
24 september 2019	13:00-15:00	Valkenswaard
19 november 2019	13:00-15:00	Valkenswaard